

KlimEd – Klimatske migracije u obrazovanju: inovativni obrazovni mediji za razumijevanje intersekcionalnih kriza

Razumijevanje klimatskih migracija kroz obrazovanje

Klimatske promjene i migracije među najvažnijim su i međusobno povezanim globalnim izazovima 21. stoljeća. Degradacija okoliša, ekstremni vremenski događaji i ekološka nestabilnost sve više utječu na ljudsku mobilnost, stvarajući nove oblike raseljavanja i društvene ranjivosti. Ti procesi ne utječu samo na javne politike i sustave upravljanja, već i na obrazovne sustave, koji imaju ključnu ulogu u pripremi mlađih generacija za razumijevanje i suočavanje sa složenim globalnim promjenama.

Projekt KlimEd (Klimatske migracije u obrazovanju: inovativni obrazovni mediji za razumijevanje intersekcionalnih kriza) odgovara na taj izazov istraživanjem načina na koji su klimatske promjene, migracije i klimatske migracije zastupljene u srednjoškolskom obrazovanju te kako obrazovni sustavi mogu bolje integrirati te teme primjenom inovativnih nastavnih pristupa. Projekt vodi Institut za istraživanje migracija (IMIN), a riječ je o interdisciplinarnoj istraživačkoj inicijativi koja povezuje migracijske studije, obrazovanje, komunikacijske znanosti, sociologiju, okolišne studije i pedagogiju.

Projekt polazi od pretpostavke da se intersekcionalne krize ne mogu poučavati izolirano, već zahtijevaju integrirane obrazovne okvire koji povezuju okolišne, društvene, kulturne i političke dimenzije.

Vizija i svrha projekta

KlimEd nastoji promijeniti način na koji se klimatske migracije razumiju i poučavaju u školama. Iako su klimatske promjene prisutne u brojnim obrazovnim kurikulumima, često se obrađuju odvojeno od migracija, društvenih nejednakosti ili ljudske mobilnosti. Takav fragmentirani pristup ograničava sposobnost učenika da razumiju kako se globalne krize međusobno preklapaju i oblikuju društva.

Projekt stoga nastoji premostiti taj obrazovni jaz istraživanjem postojećih nastavnih praksi, razumijevanjem potreba i perspektiva nastavnika te razvojem zanimljivih obrazovnih alata koji potiču kritičko promišljanje i društvenu osviještenost. Kroz empirijska istraživanja i obrazovne inovacije KlimEd želi pomoći školama u izgradnji uključivijih i budućnosti usmjerenih kurikula koji učenike potiču da klimatske migracije promatraju ne samo kao okolišno pitanje, nego i kao društveno, etičko pitanje te pitanje ljudskih prava.

Ciljevi projekta

Projekt je strukturiran oko nekoliko međusobno povezanih ciljeva.

Prvo, cilj je analizirati kako su klimatske promjene, migracije i klimatske migracije trenutno zastupljene u hrvatskim i europskim srednjoškolskim kurikulumima. To uključuje prepoznavanje postojećih nedostataka, ograničenja i mogućnosti za unaprjeđenje kurikula.

Drugo, KlimEd istražuje razinu informiranosti nastavnika, njihove percepcije i obrazovne potrebe povezane s poučavanjem intersekcionalnih kriza. Nastavnici imaju ključnu ulogu u

prenošenju složenih društvenih tema u nastavnu praksu, no često nemaju dovoljno resursa ni metodološke potpore za obradu tih tema.

Treće, projekt je usmjeren na razvoj inovativnih obrazovnih medija koji složene teme čine pristupačnijima, zanimljivijima i relevantnijima mlađim generacijama. Ti su materijali namijenjeni potpori nastavnicima i učenicima kroz uvođenje interaktivnih oblika učenja.

Naposljetku, KlimEd nastoji ponuditi preporuke utemeljene na dokazima za razvoj kurikula i obrazovnih politika te tako pridonijeti širim raspravama o obrazovanju za održivost, migracijskoj pismenosti i uključivim nastavnim praksama.

Ciljne skupine i dionici

Projekt KlimEd osmišljen je kako bi uključio široku mrežu obrazovnih i društvenih dionika. U središtu projekta nalaze se nastavnici i učenici srednjih škola, koji predstavljaju glavne korisnike istraživanja i obrazovnih rezultata projekta. Nastavnici su ključni sudionici istraživačkog procesa, dok su učenici uključeni kroz testiranje i evaluaciju obrazovnih materijala u nastavi.

Osim škola, projekt je usmjeren i na donositelje politika, stručnjake za razvoj kurikula, obrazovne institucije, ministarstva, organizacije civilnoga društva, istraživače, predstavnike medija i strukovne udruge. Ti dionici sudjeluju u raspravama o reformi kurikula, obrazovnim inovacijama i širem društvenom značaju obrazovanja o klimatskim migracijama.

Uključivanjem različitih sektora KlimEd nastoji potaknuti dijalog između akademske zajednice, javnih institucija, civilnog društva i obrazovne prakse.

Istraživački dizajn i metodologija

KlimEd primjenjuje istraživački dizajn mješovitih metoda, kombinirajući kvalitativne i kvantitativne pristupe kako bi se postiglo cjelovito razumijevanje obrazovanja o klimatskim migracijama.

Prva faza projekta usmjerena je na eksplorativna i analitička istraživanja. Pregledi literature, analiza kurikula i usporedbe s europskim obrazovnim praksama te preporukama organizacija Ujedinjenih naroda pomažu u utvrđivanju načina na koji se klimatske promjene i migracije trenutačno obrađuju u školskim sustavima.

Kvalitativne metode uključuju polustrukturirane intervjue s nastavnicima i fokusne skupine s predstavnicima javnih institucija, organizacija civilnog društva i drugih obrazovnih dionika. Ove metode pružaju uvid u percepcije, izazove i obrazovne potrebe.

Kvantitativni dio istraživanja uključuje opsežno anketno istraživanje među nastavnicima srednjih škola diljem Hrvatske. Statističke analize omogućuju istraživačima prepoznavanje širih obrazaca stavova, informiranosti i nastavnih praksi.

Projekt također uključuje kvaziekperimentalnu komponentu u kojoj se novoizrađeni obrazovni materijali testiraju u učioničkom okruženju. Usporedbom tradicionalnih nastavnih metoda i inovativnih obrazovnih alata procjenjuje se utjecaj novih oblika učenja na angažiranost učenika i njihovo razumijevanje teme.

Za potrebe analize koriste se napredni digitalni alati poput NVivoa, SPSS-a, programskog jezika R i Tableaua za obradu podataka, kodiranje, vizualizaciju i statističku interpretaciju.

Inovativni obrazovni mediji

Jedan od najprepoznatljivijih aspekata projekta KlimEd jest razvoj inovativnih obrazovnih medija posebno osmišljenih za poučavanje o intersekcionalnim krizama.

Projekt razvija raznolike obrazovne resurse, uključujući priručnike za nastavnike, e-učenje, obrazovne infografike, kratke dokumentarne filmove, formate vizualnog pripovijedanja, interaktivne stripove, memove i dvojezičnu obrazovnu videoigru.

Ti su materijali osmišljeni kako bi nadmašili tradicionalne nastavne pristupe pružajući vizualno privlačna, interaktivna i učeniku usmjerena iskustva učenja. Primjena digitalnog pripovijedanja i kreativnih medija nastoji povećati emocionalnu uključenost, potaknuti empatiju i unaprijediti razumijevanje klimatskih migracija kao višedimenzionalnog fenomena.

Obrazovni alati razvijat će se na hrvatskom i engleskom jeziku kako bi se osigurala maksimalna dostupnost i međunarodna primjenjivost.

Vremenski okvir projekta

Projekt KlimEd provodi se tijekom trogodišnjeg razdoblja.

Tijekom prve godine istraživački tim provodi pregled literature, analizu kurikula, eksplorativne intervju i usporedbe međunarodnih obrazovnih praksi. Ova faza postavlja konceptualne i empirijske temelje projekta.

Druga godina usmjerena je na opsežno prikupljanje podataka, uključujući nacionalno istraživanje među nastavnicima i fokusne skupine s dionicima. Na temelju dobivenih rezultata razvijaju se inovativni obrazovni materijali prilagođeni srednjoškolskom kontekstu.

Treća godina posvećena je provedbi i evaluaciji. Obrazovni alati testiraju se u školama primjenom kvaziekperimentalnih metoda, organiziraju se radionice za nastavnike te izrađuju preporuke za javne politike.

Projekt završava aktivnostima diseminacije, uključujući znanstvene publikacije, javna predstavljanja i međunarodnu konferenciju.

Istraživački tim

Projekt KlimEd vodi dr. sc. Mirela Holy kao glavna istraživačica iz Instituta za istraživanje migracija (IMIN).

Interdisciplinarni istraživački tim uključuje stručnjake iz područja sociologije, migracijskih studija, obrazovanja, komunikacijskih znanosti, biologije, okolišnih studija, etike i javnih politika.

Suradnici na projektu su:

- dr. sc. Marija Geiger Zeman
- dr. sc. Ivan Balabanić
- dr. sc. Kristina Posavec
- dr. sc. Marko Turk
- dr. sc. Irena Martinović Klarić
- dr. sc. Dubravka Petrović Štefanac
- dr. sc. Marek Mikuš

Tim objedinjuje stručnost u kvalitativnim i kvantitativnim istraživanjima, razvoju kurikula, okolišnoj komunikaciji, migracijskim studijama i obrazovnim inovacijama.

Očekivani rezultati i učinci

KlimEd nastoji pridonijeti i znanstvenim spoznajama i obrazovnoj praksi.

Projekt će generirati nova empirijska saznanja o tome kako se klimatske migracije trenutačno obrađuju u školama i kako obrazovni sustavi mogu učinkovitije odgovoriti na intersekcionalne krize. Rezultati projekta uključivat će znanstvene publikacije, preporuke za kurikulum, priručnike za nastavnike, obrazovne medije i sažetke preporuka za javne politike.

Na društvenoj razini KlimEd nastoji osnažiti kompetencije nastavnika, unaprijediti razumijevanje globalnih izazova među učenicima te poticati empatiju i kritičko mišljenje kod mlađih generacija.

Projekt također pridonosi ostvarenju širih međunarodnih ciljeva, posebno Cilja održivog razvoja 4 (Kvalitetno obrazovanje) i Cilja održivog razvoja 13 (Klimatska akcija).

Povezujući klimatsko obrazovanje s migracijskim studijama, KlimEd promiče uključiviji, interdisciplinarni i društveno odgovorniji obrazovni okvir.

Zašto je KlimEd važan?

Klimatske migracije predstavljaju jednu od ključnih stvarnosti suvremenog društva. Obrazovanje ima moć oblikovati način na koji buduće generacije razumiju složenost, različitost, održivost i društvenu odgovornost.

KlimEd odgovara na taj izazov razvojem obrazovnih pristupa koji povezuju okolišnu osviještenost s društvenim razumijevanjem. Kroz istraživanje, suradnju i inovacije projekt pridonosi pripremi učenika za sve povezaniji i neizvjesniji svijet.

Kontakt

Institut za istraživanje migracija (IMIN)

Trg Stjepana Radića 3

10000 Zagreb, Hrvatska

Akronim projekta: KlimEd

Naziv projekta: Klimatske migracije u obrazovanju: inovativni obrazovni mediji za razumijevanje intersekcionalnih kriza.

Web stranica: <https://klimed.hr/>